

K 7/M 45

120000868628

ЕТИВАЛ
АЛНИ ДНИ
БЪЛГАРИЯ

1983
90

K 7/1145

**XXIII МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1983**

Посветен на 60-годишнината от
Септемврийското народно антифашистко
въстание в България

**АКАДЕМИЧЕН СИМФОНИЧЕН
ОРКЕСТЪР
НА
МОСКОВСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ**

Диригент — н. а. на РСФСР ДМИТРИЙ
КИТАЕНКО

*Регионална библиотека
"Любен Каравелов"*

120000868628

26 март — събота Начало — 19,30 ч.

Зала — Дом на културата

447980

ЧАЙКОВСКИ

— Серенада за струнен
оркестър

Andante non troppo

Moderato — Valse

Larghetto eledgico (Elegia)

Finale. Andante. Allegro
con spirito

ПРОКОФИЕВ

— Концерт за цигулка и
оркестър № 1

Andantino

Scherzo

Moderato

Солист — ВАЛЕНТИН ЖУК

РИМСКИ-КОРСАКОВ

— Испанско капрично

АКАДЕМИЧНИЯТ СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА МОСКОВСКАТА ДЪРЖАВНА ФИЛХАРМОНИЯ е един от най-младите сред изтъкнатите съветски оркестри. Почеркът на състава се формира под влиянието на редица известни музиканти. Основател и първи диригент на оркестъра е н. а. на СССР Самуил Самосуд — вдъхновен пропагандатор на класическата и съветската музика, под чиято палка колективът осъществява първите си — най-трудни, но успешни изяви.

През 1961 г. Москва става свидетел на забележително музикално събитие — оркестърът изпълнява за първи път Четвърта симфония на Дмитрий Шостакович. Наред с „откриването“ на Четвърта, могат да се отбележат още много ярки интерпретации на почти всички симфонични произведения на големия съветски композитор.

„Като всеки слушател — пише Дмитрий Шостакович, аз не мога да не си спомня за романтичната развълнуваност и топлотата на звученето, за изразителността и изключителния темперамент на оркестъра. А като композитор с особена благодарност и възхищение мисля за рядко срещания се интерес и възприемчивост на състава към музиката на нашето време.“

Московският симфоничен оркестър често „съживява“ забравени партитури, наред с това осъществява първи произведения на много съветски композитори, като Прокофиев, Кабалевски, Свиридов, Хренников и много други. В богатия репертоар на оркестъра са включени и големите майстори на съвременната музика — Равел, Барток, Хиндемит, Бритън, Малер, Рихард Щраус, Стравински, Кодай, Респиги, Гершуин. . .

Изтъкнати диригенти и солисти високо ценят оркестъра заради неговата особена пластичност, художествено единство, творческа дисциплина. Сред гост-диригентите на състава личат имената на видни съветски музиканти, както и Карло Цеки, А. Клюнтанс, Г. Себастиан, Л. Маазел, Ш. Мюнш.

Академичният симфоничен оркестър на Московската филхармония с изключителен успех изнася концерти както в Съветския съюз, така и в чужбина — ГДР, Куба, СФРЮ, Италия, Финландия, Австрия, Швеция, Канада, Мексико, ФРГ, Англия, Франция, САЩ, Япония.

„Московската филхармония показва това, което се очакваше. Великолепен оркестър, блестящ във всяко отношение. . .“

ИТАЛИЯ

„Симфоничният оркестър на Московската филхармония е израз на съвършенство. Всички музиканти са еднакво талантиливи, звучащи като един инструмент.“

ФРАНЦИЯ

„... Напълно оправдаващ своята репутация на един от най-добрите в света симфонични колективи, оркестърът започна гастролите си в Япония с триумфален успех.“

ЯПОНИЯ

От 1976 година на диригентския пулт на Симфоничния оркестър на Московската филхармония застава н. а. на РСФСР, лауреатът на Международния конкурс за диригенти „Херберт фон Караян“ **ДМИТРИЙ КИТАЕНКО**.

През 1958 година 18-годишният Китаенко завършва хоровото училище „М. И. Глинка“ при Ленинградската академична капела. През същата година той постъпва в Ленинградската консерватория в хорово-диригентския факултет, в класа на Е. И. Кудрявцева. Едновременно започва занятия по оперно-симфонично дирижиране при н. а. на РСФСР Е. Грикуров. Завършвайки с отличие Консерваторията, Китаенко продължава образованието си като аспирант на Московската филхармония под ръководството на проф. Л. М. Гинзбург.

През септември 1969 г. се провежда международен конкурс за диригенти, организиран от Херберт фон Караян. От 300 души, желаещи да вземат участие в него, са допуснати само 35. Сред тях е и едва започващият самостоятелна професионална дейност Дмитрий Китаенко. От началото до края на конкурса той е сред лидерите и присъдената му Втора награда горещо приветствува и публиката, и пресата, и самият Херберт фон Караян.

Следващ етап в творческото развитие на младия диригент е стажът във Виенската Академия за музика и изобразителни изкуства, от която той получава диплом с отличие.

Връщайки се в Москва, Дмитрий Китаенко става диригент на Московския академичен музикален театър „Станиславски и Немирович-Данченко“.

Дмитрий Китаенко е зрял художник, притежаващ ярък и самобитен талант. Участието му във Виенския фестивал, гастролите в Унгария, ЧССР, Полша, ФРГ, Австрия, Швейцария, Италия, страните на Латинска Америка преминават с огромен успех.

Сега Дмитрий Китаенко е главен диригент и художествен ръководител на Симфоничния оркестър на Московската държавна филхармония.

Роден в Москва, в семейство на музиканти, **ВАЛЕНТИН ЖУК** получава първите си уроци по цигулка от своя баща — концертмайстор на Държавния симфоничен оркестър на СССР и водач на популярния по това време квартет при Большой театър. Следват години на обучение в Московската консерватория, в класа на проф. Леонид Коган.

Валентин Жук е носител на редица международни награди и отличия, сред които: първа награда на международния конкурс за цигулари в рамките на Световния младежки фестивал, лауреат на първия международен конкурс „П. И. Чайковски“ и на международния конкурс „М. Лонг и Ж. Тибо“ — Франция; втора награда от конкурса „Паганини“ в Генуа — Италия.

Сега Валентин Жук е концертмайстор на Академичния симфоничен оркестър на Московската филхармония. Редом с това той развива интензивна концертна дейност — СССР, Полша, Англия, Италия, Франция, ГДР, Румъния, България.

СЕРЕНАДА ЗА СТРУНЕН ОРКЕСТЪР (1880 г.) от **П. И. ЧАЙКОВСКИ** (1840—1893) се отнася към цяла група произведения, написани в годините между 1879 и 1884, които обособяват една своеобразна лирическа пауза в неговото творчество — последната, преди големите драматични платна — симфония „Манфред“, Пета и Шеста симфония. Нека посочим само сочния колорит на блестящото „Италианско капричио“, създадено в началото на същата година, или жанровата пъстрота на трите оркестрови сюити, за да открием сред тях майсторски написаната „Серенада за струнен оркестър“. Отличава я онова надлично, цялостно изживяване, което „изплита“ една стройна и хармонична музикална конструкция. Широко и пълнозвучно протича първата част, простодушната прелест на „Валса“ естествено продължава в носталгичното, трепетно съзерцание на „Елегията“, а последната част далеч не е обикновено завръщане към началото. Музиката е поела нещо значимо, многолико, динамично, за да го изведе до ново обобщение.

Зрелостта идва твърде рано в творчеството на **СЕРГЕЙ ПРОКОФИЕВ**. И макар че **ПЪРВИЯТ КОНЦЕРТ ЗА ЦИГУЛКА И ОРКЕСТЪР**, оп. 19, по хронология принадлежи към неговия „младежки“ период, той носи всички белези на едно завършено музикално съчинение. Нека припомним, че към същия този ранен период се отнася и Класическа симфония, станала в известен смисъл символ на прокофиевското начало в музиката. Ето как Прокофиев сам обяснява предисторията на своя първи цигулков концерт: „Неговата първа тема беше съчинена в началото на 1915 година, но други задачи ми пречеха да се върна към „мечтателното начало на цигулковото концертино“, за което не веднъж съжалявах. . . Към лятото на 1917 година музиката беше най-сетне съчинена, но концертното прерастна в концерт. . .“ Любопитно е да се отбележи, че Прокофиев пише своя концерт в най-блестящата цигулкова тоналност — ре-мажор — тоналността на трите „златни“ цигулковы концерта в музикалната литература — на Бетховен, Брамс и Чайковски. И все пак, композицията на Прокофиев не прилича на нито едни

от тях. Променено е най-напред традиционното съотношение на темпата — две бавни части, разделени от една бърза, скерцозна част. След това идва онзи типично прокофиевски маниер, който обединява в едно виртуозното концертно начало и лирическата дълбочина на изживяването. В партитурата са събрани толкова светли краски, възторжен подем, лиричен унес и вдъхновена мелодика, че тя звучи като истинска поема за солиращ инструмент и оркестър.

Името на руския композитор **НИКОЛАЙ РИМСКИ-КОРСАКОВ** (1844—1908) познаваме най-вече от неговото оперно наследство: „Снежанка“, „Нощ пред рождество“, „Царска годеница“, „Приказка за цар Салтан“, „Златното петле“. . . Списъкът продължава в пъстра поредица от заглавия, в която можем да открием почти всичко — епос, приказка, драма, комедия. Толкова поинтересен е фактът, че при това изобилие от опери откритията на Римски-

Корсаков са не толкова в областта на драматургията, колкото в областта на хармонията и оркестрацията. Великолепен познавач на оркестъра и неговия колорит, той почти „взривява“ тогавашните представи за оркестровия звук. Не случайно музикалният импресионизъм ще потърси опора в унаследеното от Римски-Корсаков. Макар и по-скромна по обем, оркестровата музика на Корсаков е истинска находка на фона на руската академична традиция от края на ХІХ-тото столетие — смела и новаторски дръзка. По подобен начин се приема и първото изпълнение на прочутото **ИСПАНСКО КАПРИЧИО** (1887 г.) — ярка инструментална пиеса, цветиста, виртуозно причудлива, мислена в мащабите на щедрия колорит на симфоничния оркестър. „На първата репетиция целият оркестър започна да ми ръкопляска — четем в мемоарите на Римски-Корсаков. — Поисках от оркестъра да му по-вея тази пиеса. Отговориха ми с всеобщо задоволство. Капричиото се сви-реше лесно и звучеше блестящо. . . Създа-лото се у критиците и публиката мнение, че то е превъзходно оркестрирана пиеса, не е вярно. „Капричиото“ е бле-

стящо произведение за оркестър! Смяната на тембрите, сполучливият избор на мелодическия рисунък и на фигурационните мотиви, малките виртуозни каденци за соло-инструментите, ритъмът на ударните инструменти, тук представляват самата същност на произведението, а не неговата одежда, т. е. — оркестрация. Испанските теми, които имат предимно танцов характер, ми дадоха богат материал за използване на разнообразни оркестрови ефекти. Общо взето, „Капричиото“, без съмнение, е чисто ефектна пиеса, но при това, оживено-блестяща! . . .“

